

Zpráva o činnosti a výsledku hospodaření Galerie výtvarného umění v Ostravě za rok 2002

Jako v několika posledních letech byly i ve sledovaném období opět hlavním problémem ekonomické limity, které zvláště negativně ovlivňují oblast péče o sbírkové bohatství a zejména jeho potřebné rozšiřování. GVUO v návrhu rozpočtu na rok 2002 opakovaně žádala o navýšení příspěvku zřizovatele, aby nedošlo k účetní ztrátě jako v předcházejícím roce a byly přitom ekonomicky zajištěny základní odborné a provozní potřeby instituce. Návrh rozpočtu nebyl akceptován. GVUO se snažila nepříznivou situaci řešit žádostí o dodatečné navýšení příspěvku na činnost a provoz, již Rada Moravskoslezského kraje se zamítavým stanoviskem projednala na své 17. schůzi. Následně byl ale po dalším jednání Rady Ms kraje usnesením zastupitelstva č.13/290/1 zvýšen příspěvek na činnost a provoz na celkovou výši 7.840 tis. Kč a navíc přidělena investiční dotace ve výši 1.760 tis. Kč. Zásluhou tohoto posílení dosáhla Galerie výtvarného umění v Ostravě při současné restrikci výdajů (opět nebyla zajištěna akviziční činnost) dokonce mírně zlepšeného hospodářského výsledku, který byl použit ke snížení účetní ztráty z roku 2001.

VYHODNOCENÍ ÚKOLŮ, ČINNOST , PROVOZ, HOSPODAŘENÍ

1. Odborná činnost

1.1. Sbírky – akvizice, správa, evidence a ochrana

Akvizice

Z důvodu přetrvávajícího nedostatku finančních prostředků je akviziční činnost výrazně zpomalena, v 2. pololetí se podařilo realizovat pouze dva ze dříve schválených nákupů (Jochmann, Klimová). Neuhrazený zůstává nákup obrazu Richarda Konvičky „Čínská čtvrť“ v ceně 65.000,-Kč a grafické album pěti kolorovaných linorytů Ivana Ouhela v ceně 3.000,- Kč. Zakoupeno bylo dále dílo Eduarda Ovčáčka „Ex voto“. GVUO bohužel musela ustoupit od akvizičního záměru získat dílo Haarlemského malíře z pol. 17. století. Darem jsme získali od paní Evy Wisten obraz Otakara Schindlera „Havíři“ v hodnotě 40.000,- Kč a grafiky Klimové, Adamcové a Smutného (celkem 3 listy) od společnosti Magna. Do sbírky byl zapsán dar paní Jitky Paderlíkové - plastika Arnošta Paderlíka „Hirošima“ v hodnotě 100.000,- Kč (smlouva podepsána v r.2001).

Dary:

Paderlík

Ovčáček

Schindler

Evidence

Je vedena v předepsané formě přírůstkové knihy a inventární knihy, dále na odborných kartách a postupně je doplňována elektronická databáze DEMUS. Záznamy v evidenčních knihách byly doplněny o podchycení stavu předmětu, aby odpovídaly požadavkům zákona 122/2000 Sb. K 31.12.2002 zahrnuje počítačová evidence sbírek 8400 záznamů. (Přírůstek oproti r.2001 je 1370 nových záznamů). Všechny nové přírůstky jsou zaevidovány. Průběžně pokračuje fotografická dokumentace nezpracované části grafické sbírky, naopak skenování a digitalizace obrazové dokumentace je z důvodu dožití skenovacího zařízení zatím zastaveno. Databáze DEMUS je velmi efektivně využívána pro agendu zápůjček a revizí a pro vlastní badatelskou činnost. GVUO spravuje celkem 12203 evidenčních čísel sbírkových předmětů.

Sbírka GVUO včetně změn (8 přírůstků za rok 2002) je evidována v Centrální evidenci sbírek Ministerstva kultury ČR.

Péče o sbírky

V roce 2002 byly provedeny restaurátorské práce 10 děl:

O. Nejedlý, Ples masek, inv. č. O 95; O. Kubín, Zátíší s krabicí, inv. č. O 670; Toyen, Jezerní krajina, inv. č. O 906; A. Procházka, Kytice, inv. č. O 891; A. Procházka, Podzim, O 341; A. Procházka, Za městem, O 1499; M. Jiránek, Okno, inv. č. O 1675 (oboustranně malovaný obraz); Grund, Horská krajina, inv. č. O1478; N. Regnier, Máří Magdaléna, inv. č. O 1243; Nizozemský malíř kol. r. 1550, Klanění pastýřů, inv. č. 1472. Za restaurátorské práce bylo zapláceno celkem 150.000 Kč.

Inventarizací, která je v souladu se zákonem a vyhláškou prováděna průběžně, neboť nepodléhá účetní evidenci, prošlo 974 plastik a obrazů a 2040 položek grafické sbírky (cca 20% sbírkového fondu).

Zápůjčky děl ze sbírek GVUO

GVUO vyhověla v 61 případech žádostem o zápůjčky uměleckých děl v celkovém počtu 855 předmětů (včetně dlouhodobých). Při zápůjčkách bylo vždy dbáno na adekvátní transportní podmínky, pojištění a při zahraničních zápůjčkách povolení ze strany Ministerstva kultury ČR.

Z nejvýznamnějších jmenujme zapůjčení 5 obrazů na mezinárodní přehlídku Evropské avantgardy pořádanou Los Angeles County Museum of Art v U.S.A a přenesené do Mnichova a Berlína, kde GVUO je zastoupena ve srovnání s dalšími institucemi velmi reprezentativním způsobem. Významné byly dále zápůjčky Toyen pro Českou sezónu ve Francii (Museum St. Etienne), 28 obrazů pro výstavu moderny ve Slovenské národní galerii, zápůjčky pro Museum v Lienzi, Zagrebu.

Z republikových zápůjček jmenujme značný podíl na výstavě A. Procházky v Muzeu města Brna a v Obecním domě v Praze, kdy byla GVUO prezentována jako jeden z nejvýznamnějších sběratelů umělcova díla vůbec.

Výrazný byl také náš podíl na kolekci výstavy Skupiny 42 v Muzeu Prostějovska (22 položek), na zásadní retrospektivě Františka Tichého v Galerii hlavního města Prahy (9 položek), či na Brožíkové výstavě, pořádané ve Valdštejnské jízdárně Národní galerií (9 obrazů).

1.2. Vědecko-výzkumná a publikační činnost

Příprava expozic, výstav

Odborní pracovníci GVUO se ve sledovaném období věnovali přípravě expozičních celků: Beránek: Česká krajina 19. století; výstava částečně nahradila neexistující expozici malířství 19. století (až do 28.2.2003) - publikováno ve čtvrtletníku GVUO a v časopise Zaseto. Poté bude využita k prezentaci v OVM Šumperk a OGVU Jihlava (připravuje se katalog).

Jůza: České umění 1. poloviny 20. století; stálá expozice v 1. posch. Domu umění (publikováno ve čtvrtletníku GVUO, k výstavě připraveny doprovodné texty)

Evropské umění moderny; stálá expozice v Přednáškovém sále Domu umění (publikováno ve čtvrtletníku GVUO, k výstavě připraveny doprovodné texty).

Svět tance Jiřího Jašky a Josefa Sudka (katalog J. Jůza)

Vratislav Varmuža – Ohlédnutí. *Ateliér* 1, 2002, s. 6. (Jůza)
„NIC“ Romana Franty. Dům umění Ostrava, *Ateliér*, 3, 2002, s. 4. (Jůza)
Katalog Evropské umění 17. a 18. století ze sbírek GVU Ostrava, SNG Bratislava 2002. (J.Jůza)

Badatelská činnost

Pracovníci GVUO (Węglarzyová, Mikolášek) pokračovali na projektu zpracování dokumentace a soupisu díla konceptuálních umělců v našem regionu (Wojnar, Adamus) Dokončena byla část věnovaná dílu Jiřího Šiguta. Koncepční příprava výstavy Vlastimila Krčmáře - včetně katalogu a publikování v časopisu *Ateliér* č. 24/2002 (Mgr. Martin Mikolášek). Autorská příprava katalogu k výstavě Kontakty (Mgr. M. Mikolášek). Animalistická malba 17. století, s aspektem tvorby C. A. Rutharta (Mgr. Jiří Jůza), Problematika sbírky Evropského baroka v GVUO (Jůza), Transdisciplinární vztahy umělecké avantgardy 30. let 20. století - k výstavě Svět tance J. Jašky a J. Sudka (Jůza), Problematika železné plastiky 60. let 20. století (Jůza)
Současně byl prováděn akviziční průzkum pro přípravu nákupů v roce 2003. (Bubák, Böhm, Bielecki) Průběžně probíhá postupné odborné zpracovávání sbírek GVUO. (Mikolášek, Jůza)

Vydavatelská činnost GVUO

Díky velmi omezeným možnostem a jen díky sponzorské spoluúčasti se podařilo vydat katalog k výstavě Svět tance Jiřího Jašky a Josefa Sudka. Dále se GVUO vydavatelsky či autorsky podílela na katalogích k výstavám Bereniky Ovčáčkové, Vlastimila Krčmáře a finančně na vydání katalogu k výstavě Tomáše Vosolsobě (10.000,-Kč). Ostatní výstavy proběhly buď bez katalogu (obě expozice, Krajina, Kontakty), nebo doprovodnou publikaci zajistili vystavující (Podlahova 1992 – 2002, Man Ray, Odráška, Szanyová, Kuriš, Kopecký). Z vlastních prostředků byl vydáván pouze informační čtvrtletník.

Fotografické služby

GVUO zprostředkovala pořízení cca 50 kusů diapozitivů pro reprodukční potřeby jiných institucí. V omezené míře průběžně probíhá fotografická dokumentace sbírek GVUO.

Knihovna

Z důvodů nedostatku finančních prostředků nebyly realizovány žádné nákupy, vyjma dokoupení dalšího dílu Lexikonu (něm.). Rozšíření knihovního fondu probíhá jen na základě katalogů provázejících výpůjčky našeho materiálu. Knihovní fond spravuje jeden z historiků umění nad rámec své pracovní náplně, proto je výpůjční služba realizována jen výjimečně a zásadně prezenčně. Při inventuře knihovny nebyly zjištěny rozdíly s evidenčním stavem. GVUO předpokládá během následujícího roku posílení tohoto úseku práce přijetím pracovníka pro kumulovanou funkci knihovna a styk s veřejností.

WWW

Odborný úsek GVUO se podstatnou měrou podílel na přípravě a realizaci nové podoby www.gvuostrava.cz. Stránka je ošetřována externím webmasterem. Práce na úpravě stránek nepřetržitě pokračují, jak v aktualizaci, tak v rozšíření jejich nabídky.

Zahajování výstav mimo GVUO (výstavy ve vlastní instituci viz přehled výstav – kurátoři)

V rámci metodické pomoci jiným galeriím pracovníci GVUO zahajovali výstavy:

Beránek

- Haruda, Holík, Odráška - hotel Imperial Ostrava
- Ruské umění v OVM Šumperk
- Jan Václavík v galerii Mlejn , Ostrava
- Jiří Holík v galerii Slušovice

Jůza

- Skupina 42, Výtvarné centrum Chagall Ostrava
- Sedm v říjnu, Výtvarné centrum Chagall Ostrava

Mikolášek

- Piorkem i węglem – galerie Půda, Český Těšín
- Max Švabinský – VČG Pardubice, OGV Jihlava

1.3. Výstavní činnost

GVUO se soustředila na návštěvnický atraktivní výstavní dramaturgii, což se pozitivně projevilo v nárůstu průměrné návštěvnosti na jednu výstavu. Nadále však byly maximálně omezovány výdaje na propagaci, takže výsledný efekt by byl při dostatku prostředků určitě výraznější. Pracovníci GVUO připravili pro první polovinu roku 2002 celou řadu výstav (viz seznam), které podstatným způsobem obohatily kulturní program regionu a svým významem se zařadily do širšího - celorepublikového kontextu. Nejvýznamnější událostí bylo představení fotografií světoznámého americko-francouzského avantgardního umělce Man Raye. Výstavu připravila francouzská kurátorka dr. Helena Staub. GVUO zajistila realizaci díky částečnému pokrytí nákladů ze strany sponzorů a grantu MěOb Moravská Ostrava a Přívoz. Smlouvami o mediálním partnerství jsme akci popularizovali v celostátním měřítku. Současně se GVUO věnovala také umění regionu. (Podlahova 1992 – 2002 -10 let Katedry výtvarné tvorby OU; Berenika Ovčáčková; Josef Odráška; Katarína Szanyová; Vlastimil Krčmář). Za badatelsky podstatný přínos považujeme výstavu Svět tance Jiřího Jašky a Josefa Sudka, která poprvé zveřejnila a katalogově zpracovala dosud neznámé práce jednoho z našich nejvýznamnějších fotografů ve vztahu k sochařským dílům J. Jašky. Paralelně s prezentovanými výstavami probíhaly didaktické pořady pro veřejnost a zejména mládež (cyklus animačních pořadů). V oblasti vzdělávání a výchovy uměním je třeba za stěžejní považovat výstavní projekt Pojďte si hrát s panem malířem Emilem Fillou (ve spolupráci s občanským sdružením K.L.E.E), který byl cíleně určen školní mládeži našeho regionu a velmi dobře přijat pedagogickou veřejností.

(příloha)

Doprovodné akce

GVUO zorganizovala sérii besed s profesory Katedry výtvarné tvorby (20. – 21. 2. 2002); přednášku Zd. Lukeše, Moderní pražská architektura (25. 4. 2002) a přednášku H. Staub, Život, dílo a filmová tvorba Man Raye - s promítáním Man Rayových filmů (13. 5. 2002). Uspořádali jsme také vánoční koncert Vysokoškolského pěveckého sboru Ostravské univerzity. Pokračovaly galerijní animace k výstavám pro žáky ZŠ Horymírova v Ostravě-Zábřehu v programu „Začít spolu“, realizovali jsme výchovně vzdělávací projekt „Jak bydlí obrazy“ pro žáky 1. stupně ZŠ.

Celková návštěvnost GVUO v roce 2002 - 32402 2002 - 32402 BEZPLATNĚ (z toho

9359 na výstavách mimo GVUO) Z 23 043 návštěvníků v objektech GVUO bylo 6972

neplaticích a 381 návštěvníků mimovýstavních akcí.

Výstavní činnost mimo GVUO

GVUO připravila několik výstav představující své sbírky mimoostravskému publiku. V první řadě to byla výstava pořádaná ve Slovenské národní galerii v Bratislavě – Umění 17. a 18. století ze sbírek GVUO (71 položek), následně přenesená do Galerie Slováckého muzea v Uherském Hradišti; Svět tance Jiřího Jašky a Josefa Sudka v Muzeu Prostějovska; Max Švabinský ve Východočeské galerii v Pardubicích a Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě (185 položek). Dále jsme připravili výstavu Ruské umění ze sbírek GVUO (51 obrazů) ve Vlastivědném muzeu v Šumperku, v Galerii výtvarného umění Náchod a v Muzeu Lanškroun. Kolekci 70 grafik jsme představili na výstavě „3 grafici českého symbolismu“ v Muzeu Prostějovska

2. Hospodaření GVUO

2.1 Hospodářský výsledek, náklady a výnosy

Galerii výtvarného umění se zásluhou navýšení provozní dotace podařilo ukončit rok 2002 se ziskem 5326,82 Kč.

V následujících tabulkách jsou vyhodnoceny náklady a výnosy ve srovnání s rokem 2001 (Kč).

	Náklady celkem	Výnosy celkem	Hospodářský výsledek
2001	6 194 594	5 456 028	-738 566
v tom příspěvek od zřizovatele		4 723 000	
investiční dotace		0	
2002	6 452 455	6 457 782	5 327
v tom příspěvek od zřizovatele		560 800	
investiční dotace		828 047	

VYHODNOCENÍ VÝNOSŮ

<u>Výnosy celkem</u>	6 457 782	(118% r.2001)
Příspěvek na provoz a činnost	5 600 800	(118% r.2001)
Tržby za vlastní výrobky	107 960	(155% r.2001)
Tržby za prodej služeb	193 592	(170% r.2001)
Příspěvek z rozpočtu územ. orgánů a SR, nadace	220 000	(222% r.2001)
Dary, sponzorství	100 000	(667% r.2001)
Ostatní výnosy (pronájem, atd.)	235 430	(52% r.2001)

Srovnáním výnosů let 2001 a 2002 je zřejmé, že zvýšení příspěvku od zřizovatele umožnilo pořádání kvalitnějších výstav a to také přineslo nejen větší tržby, ale také úspěšné získání darů a grantů.

Zdroje mimo příspěvek na provoz a činnost a tržby:

a) příspěvky z rozpočtu územních orgánů, SR a nadací

- grant Moravskoslezského kraje – 40 000 Kč na soupis díla konceptuálních umělců severní Moravy

- grant MK ČR – 30 000 Kč na výstavu Evropského umění ze sbírek GVUO v Bratislavě

- grant Městského obvodu Mor. Ostrava a Přívoz – 30 000 Kč na výstavu fotografií Man Ray

- grant Nadace Open Society Found – 120 000 Kč na animační program pro školy Brána muzea otevřena

b) dary a sponzorství

- Dalkia Morava a.s. – 30 000 Kč na výstavu Man Ray

- čerpání daru paní Peškové – 25 000 Kč z rezervního fondu

- čerpání daru ČSOB – 40 000 Kč z rezervního fondu

- Hewlett Packard – 5 000 Kč na nákup výpočetní techniky

Ostatní výnosy v roce 2001 byly vyšší z důvodů použití 252 tis. Kč z fondu reprodukce na opravu vstupního schodiště.

VYHODNOCENÍ NÁKLADŮ

<u>Náklady celkem</u>	6 452 455	(104% r.2001)
Spotřeba materiálu	253 227	(63% r.2001)
Spotřeba energie	886 455	(100% r.2001)
Opravy a udržování	571 560	(158% r.2001)
Mzdové náklady	2 525 851	(112% r.2001)
Zákonné sociální pojištění	831 099	(112% r.2001)
Jiné ostatní náklady	184 895	(127% r.2001)

Odpisy

118 200

(33% r.2001)

I z tohoto přehledu je zřejmé, že GVUO čerpala peníze na to, co je pro galerii v současné situaci jednou z priorit, tedy na opravy a restaurování.

Navýšení mzdových nákladů způsobilo jednak navýšení minimální mzdy u 15 zaměstnanců, navýšením tarifních platů a také úpravou platů THP pracovníků v prosinci roku 2002 s cílem dosažení vyššího průměrného výdělku, který činil v roce 2001 - 9 534,- Kč.

Navýšení ostatních nákladů způsobily celní poplatky a karnety ATA výstav Man Ray a Evropské umění v Bratislavě.

2.2 čerpání účelových dotací

Galerii byly poskytnuty účelové dotace ve výši 370 000,- Kč na opravu střechy v Nové síni v Ostravě-Porubě, opravu střechy, vymalování sálů a nalakování podlahy v Domě umění.

Dále 150 000,- Kč na restaurování obrazů a 58 800,- Kč na zajištění stavebně-technického průzkumu budovy č.p.1293 na ul. Poděbradova.

Čerpání dotací dle faktur:

- oprava střechy Ostrava-Poruba	64 300,- Kč
- oprava střechy Dům umění	114 700,- Kč
- vymalování sálů a broušení a nalakování podlahy	191 000,- Kč
Celkem	370 000,- Kč

Restaurování obrazů:

- bylo zrestaurováno 9 uměleckých děl v celkové hodnotě	141 100,- Kč,
dále byly opraveny rámy obrazů a napínací rámy, vyčištěny obrazy	
Celkem	150 000,- Kč
Stavebně technický průzkum	58 800,- Kč

2.3 mzdové náklady, zaměstnanci, průměrný plat

	Skutečnost	Závazný ukazatel
Mzdové prostředky celkem Kč	2 525 851	
Platy zaměstnanců	2 243 798	2 392 000
OON	271 972	

GVUO nepřekročila závazný ukazatel výše prostředků na platy zaměstnanců. Jeho nedočerpání bylo způsobeno rozdílnou metodikou mezi původně plánovanou výši příspěvku na platy GVUO a finančním odborem Moravskoslezského kraje.

Přepočtený stav zaměstnanců souhlasí s plánem – 15.

Vzhledem ke změně některých pracovních náplní a nízkým platům THP zaměstnanců GVUO přistoupila v prosinci 2002 k úpravě tarifních tříd a osobních příplatků několika zaměstnanců, takže se průměrný plat zvýšil na 12 465,- Kč měsíčně.

2.4 péče o spravovaný majetek, investiční činnost, údržba a opravy

Kromě čerpání účelových dotací na opravy budov a restaurování (viz. bod 2), byly čerpány prostředky na opravy aut, která jsou již stará a projevují se nárůstem závad ve výši 31 406,- Kč a na běžné opravy bylo použito 29 053,- Kč.

Galerii byla poskytnuta investiční dotace na rekonstrukci EPS ve výši 830 000,- Kč. Oprava byla provedena v prosinci 2002 za částku 828 046,80 Kč. Rozdíl ve výši 1953,20 Kč byl odeslán na účet zřizovatele.

2.5 pohledávky, závazky, inventarizace majetku

GVUO měla ke 31.12.2002 pohledávky ve výši 18 427,61 Kč, které byly uhrazeny v lednu 2002.

Závazky ve výši 8 788,- za faktury a závazky vůči zaměstnancům a odvody z mezd za měsíc prosinec byly zaplacený taktěž v lednu 2003. Galerie má jednu nedobytnou pohledávku (dobropis) ve výši 806,90 Kč od firmy Telegon Praha, kterou je ochotna převzít firma, která Telegon převzala jedině v případě, že budeme využívat jejich služeb, což nemáme v úmyslu.

Při inventarizaci majetku a pokladny a účtů nebyly zjištěny rozdíly. Při inventuře zásob jsme

se řídili doporučením kontroly hospodaření, která proběhla v roce 2001, pro přehlednost a

správnost jsme zařadili do evidence plakáty, pohlednice, mapu Ostravy a dary autorů. Od

1.1.2003 jsme zavedli evidenci skladu zcela nově, byly zavedeny nové skladové karty a sklad

bude zpracováván počítačovou formou tak, aby nemohlo dojít k nesrovnalostem v evidenci.

3. Závěr

Výrazně se oproti roku 2001 zlepšilo financování základních činností stanovených zřizovací listinou GVUO. Byly vytvořeny lepší podmínky pro fungování odborného oddělení. Stagnuje bohužel ještě akviziční činnost a práce knihovny. Naděje na získání objektu Poděbradova z majetku Ministerstva vnitra vytváří i předpoklad zlepšení primární péče o sbírky, lepší funkce pracoviště dokumentace a knihovny, nabízí i uvolnění prostor v Domě umění pro stálé expozice.

Návrh opatření ke zkvalitnění činnosti

Přijmout pracovníka pro oblast knihovna – styk s veřejností.

V Ostravě dne 1.3.2003

Předkládá: Mgr. Petr Beránek, ředitel GVUO

Zpracovali: Mgr. Petr Beránek, Mgr. Jiří Jůza a Ing. Naďa Sasínová

Budete potřebovat Kredit

Skype.

